

پشه مهاجم آندس

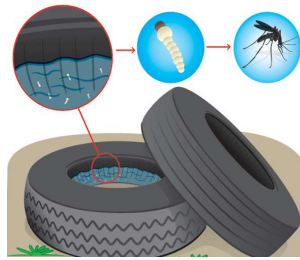

ناقل دو بیماری "چیکن گونیا" و "تب دنگی"

این متن برای عموم جامعه به ویژه کسانی است که عازم سفر به کشورهای گرمسیری از جمله پاکستان، هندوستان، تایلند، مالزی، اندونزی، برزیل هستند، تهیه شده است.

مرکز مدیریت بیماری های واگیر
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

پشه های آندس در جایی که آب راکد جمع شود تخمگذاری می کنند و تکثیر می یابند. یکی از مناطق مورد علاقه آنها در آب هایی است که در لاستیک ها جمع می شود.

البته پشه آندس در هر ظرف یا محلی که آب راکد جمع شود (حتی یک قوطی کوچک یا درب نوشابه!) از فرصت برای تخمگذاری استفاده می کند.

نقش کلیدی مردم در کنار دولت در مقابله با پشه آندس:

هر فردی خانه و محیط اطراف خود را بررسی کند و شرایط تخمگذاری پشه ها را نامناسب نماید. به عنوان مثال زباله ها را جمع آوری کرده و ظروف و مکانهای دارای آب راکد را شناسایی و آب آنها بطور هفتگی و منظم خشک یا تعویض نماید.

چه باید کرد...

در زمان سفر به کشورهایی که خطر گزش پشه آندس و ابتلا به چیکن گونیا یا دنگی وجود داشته باشد، باید تلاش کرد از گزش پشه های آلوده در طول روز در امان ماند.

برای این منظور توصیه می شود:

- ۱- شلوار و لباس های دارای آستین بلند پوشید.
- ۲- لباس های گشاد و با رنگ روشن پوشیده شود.
- ۳- برای استراحت در ساعات خونخواری پشه در طول روز (مخصوصا ساعات ابتدای صبح و پایانی روز) در پشه بند یا اتاقی که درب و پنجره هایش بسته و دارای توری باشد استراحت شود.
- ۴- مواد دافع حشرات مناسب (مثلا دارای ماده موثره DEET) از داروخانه تهیه نمایید و قبل از رفتن در فضای باز بر روی سطح پوست خود استفاده نمایید.

پس از بازگشت از سفر

(تا ۲ هفته بعد از بازگشت) اگر علائم تب بالا، سردرد شدید، بدن درد شدید یا درد مفاصل ناتوان کننده رخ دهد، حتما باید پزشک را در مورد سفر به مناطق پرخطر خود مطلع نمایید.

بهترین راه پیشگیری است.

قبل از سفر از خطر وجود پشه آندس در مقصد مطمئن شوید!

پشه آندس مهاجم در بیش از ۱۰۰ کشور دنیا وجود دارد.

تب های بعد از سفر را جدی بگیرید

چیکن گونیا: علائم اصلی چیکن

گونیا تب بالا و درد مفاصل شدید

و ناتوان کننده هستند.

هر مفصلی می تواند مبتلا شود اما مفاصل مچ و انگشتان دست و پا بیشتر از سایر مفاصل مبتلا می شوند.

در زبان آفریقایی به آن چیکن گونیا یعنی خم کننده از درد یا تب زمین گیر کننده می گویند.

بهبودی: علایم بیماری در ۸۰ درصد بیماران در عرض

یک هفته بهبود می یابد. در یک نفر از هر ۵ بیمار ممکن است که بیماری حدود یک ماه طول بکشد. در ۱۰٪ از بیماران علائم ماه ها و گاه بیشتر طول خواهد کشید. در برخی بیماران دردهای مفصلی می تواند عود کننده باشد و مدت ها بعد از بهبودی، دوباره آغاز شوند.

تب دنگی: تب دنگی معمولا در کمتر از یک هفته

بهبود می یابد. برخی بیماران قبل از بهبودی، به دلیل آسیب به دیواره رگ و خروج مایع از درون رگ ها، به ناگهان دچار علائمی می شوند (تنگی نفس، درد شدید شکم، استفراغ پایدار، خونریزی از بینی، لثه یا ... خون در مدفوع، بی قراری شدید بیمار، ...) که علایم هشدار نامیده می شود، که حتما باید بستری شده و سرم درمانی دقیق تحت نظر پزشک انجام گردد.

مصرف خودسرانه آسپرین، بروفن یا کورتون در این بیماران می تواند خطرناک باشد و لذا درمان با نظر پزشک باید انجام شود. بطور کلی در تب دنگی، ممکن است ۵ درصد از مبتلایان به دلیل وخامت بیماری فوت شوند.

نمایند که از جمله مهم ترین آنها بیماری های تب زرد، تب دنگی، چیکن گونیا و زیکا هستند. نام این دو نوع پشه آئدس مهاجم و ناقل بیماری، آئدس اجیپتی و آئدس آلبوپیکتوس است که هر چند تا حدی شبیه پشه های معمولی هستند اما توسط خطوط راه راه سیاه و سفید روی تنه و پاها شناخته می شوند. آئدس آلبوپیکتوس به دلیل گزش و خونخواری در طول روز به بپر آسیایی معروف است و باعث انتقال بیماری چیکن گونیا در ۲۰ کشور آسیایی از جمله پاکستان، هندوستان، عربستان، یمن، مالزی، تایلند، اندونزی می شود. (از آنجا که مسافران زیادی از کشور ما به این کشورها سفر می نمایند لازم است در مورد این پشه و بیماری های تب دنگی و چیکن گونیا بیشتر بدانند)

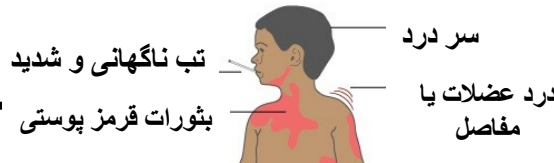
ساعات پرخطر گزش:

برخلاف بسیاری از پشه ها که گزش شبانه دارند، پشه آئدس مهاجم در طول روز بویژه در ساعات ابتدای روز (طلوع خورشید) و ساعات پایانی روز (نزدیک غروب) تهاجمی تر شده و انسان های بیشتری را مورد گزش قرار می دهد.

علایم تب دنگی و چیکن گونیا چیست؟

علایم این دو بیماری ۲ روز تا ۲ هفته بعد از گزش پشه آئدس شروع می شوند. تب ناگهانی و شدید، سردرد، بدن درد شدید، و گاهی بثورات قرمز پوستی شبیه سرخک از جمله علائم این بیماران است.

بیماری های ویروسی دنگی و چیکن گونیا چه هستند؟

بیماری های عفونی تب دار هستند که در اثر ویروس دنگی یا ویروس چیکن گونیا با نیش پشه آئدس ایجاد می شود. بیماران از تب و سردرد و بدن درد رنج می برند. ساکنین بیش از ۱۰۰ کشور دنیا و مسافرانی که به آن کشورها سفر می کنند در خطر گزش پشه تهاجمی آئدس و ابتلا به این دو بیماری قرار دارند.

پشه آئدس چیست؟

ویروس دنگی و چیکن گونیا چگونه منتقل می شوند؟

پشه های آئدس (Aedes) حدود ۶ میلی متر طول دارند و بسیاری از آنها بی خطر هستند و تنها مقداری خارش بر روی محل گزش ایجاد می نمایند. اما دو نوع بسیار تهاجمی از این پشه ها وجود دارند که می توانند حدود ۲۰ بیماری را به انسان منتقل

واکسن و درمان:

در حال حاضر واکسن و درمان ضد ویروسی اختصاصی ندارند و درمان بصورت علامتی انجام می شود. با شروع بیماری، در طول هفته اول باید بیمار زیر پشه بند باشد تا پشه های مهاجم را آلوده نکنند و بیماری از طریق پشه به دیگران منتقل نشود.